

ren fra i det Øjeblik, Pengene skulle indbetales i Statskassen, og det er ikke heldigt hverken for Konsulen eller for de Kolonisationer, som han har med at gøre.

Et andet Punkt om Gebyrerne vilde jeg ogsaa meget fraraade, nemlig det, at Konsulen skal kunne tage Halvdelen af Vicekonsulens Gebyrer; saaledes er det ogsaa nu, men i Praksis finder det vist sjældent Sted, jeg tror, at for de allerfleste Konsuler er det saaledes, at man lader Vicekonsulen beholde samtlige Gebyrer, der falde hos ham. Han har jo ingen anden Indtægt, og han har meget ofte Udgifter, og jo flinkere Manden er, desto flere Udgifter falder der paa ham. Man skal ikke stille en Konsul saaledes, at hvis han er ret nøjeseende med Penge, saa kan han trække Halvdelen af Vicekonsulens Gebyrer ind. Lad os sige, at Konsulen faar de Gebyrer, der falde hos ham, og Vicekonsulen dem, der falde hos ham, saa vil Forholdet blive ordnet paa en praktisk og heldig Maade.

Med det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds (N. Neergaard) er jeg i det behagelige og hidtil ukendte Tilfælde at være i Samstemning, tror jeg, med Hensyn til denne Lov. Det glædede mig i høj Grad at høre det ærede Medlem optage en Tanke, som jeg, tror jeg, allerede den allerførste Gang, jeg havde Ordet her i Salen forrige Aar under Finanslovbehandlingen, udtalte og gik noget ind paa, nemlig om at støtte de oversøiske Kolonisationer med Bidrag herfra. Jeg er glad ved at høre, at ogsaa andre kunne slutte sig dertil. Jeg er overbevist om, at vi ogsaa rent økonomisk ville faa de Penge igen mangefold. Jeg tror overhovedet, at vi ikke have nogen Klarhed over, hvor mange kontante Penge der gaar fra vore oversøiske Kolonisationer her til Landet. Men det kan jo udvikles, og det er saa overordentlig lidt, der behøves herfra, en Smule Hjælp til deres Præster, til deres Kirker, deres Skoler, deres Folkebiblioteker; det bliver grumme lidt. Man gør det, som det ærede Medlem paaviste, i stor Udstrækning i andre Lande, og jeg vilde ønske, at der vilde komme en eller anden Lejlighed, hvor denne Tanke kunde blive tagen op. Det gælder om, at vi se paa disse Kolonisationer, hvor de findes tællende større Mængder af Mennesker, som — jeg tror ogsaa, det ærede Medlem brugte det Udtryk — et Stykke udflydt Danmark, med hvilket vi maaske ikke staa i politisk Forbindelse, men med hvilket vi allerede staa og kunne komme til at staa i en

økonomisk Forbindelse, som i høj Grad kan virke befrugtende paa den økonomiske Udvikling her i Hjemlandet.

H. L. Møller: Det forekommer mig, at det Svar, den højtærede Minister henvendte til mig, var ganske intetsigende, og det højeste, der kan siges om det, maa være, at det var en Anvendelse af Talleyrands gamle Ord om, at Talen er til for at skjule Tanken. Den højtærede Minister afviste at indlade sig paa en Forhandling med mig om det Punkt, jeg havde bragt paa Bane. Den højtærede Ministers eneste Begrundelse for denne Afvisning var dette, at det sømmede sig ikke for ham som dansk Udenrigsminister at staa her i Rigsdagen og diskutere andre Landes Lovgivning. Dertil vil jeg sige, at der ikke er et Menneske, der har forlangt af Ministeren, at han her skulde diskutere andre Landes Lovgivning med nogen. Den højtærede Minister sigtede formodentlig til, at jeg i min Omtale af Interview'et i „Lokal-Anzeiger“ nævnedes den tyske Foreningslov med dens berygtede § 7. Men jeg nævnedes den kun i Forbindelse med en Udtalelse af Kammerherre Hegerman-Lindenchrone, som det bagefter viste sig, at Kammerherren ikke har brugt. De enkelte Udtryk i Interview'et behøve aldeles ikke at diskuteres her i Salen, fordi den danske Gesandt jo har fralagt sig at have brugt disse Udtryk, som der blev anket over, og som han indrømmede med Rette kunde kritiseres. Vi behøve ikke her at sige et eneste Ord mere om, hvad der stod i „Lokal-Anzeiger“ Nytaarsdag 1908.

Men det, som var Kærnen i min Bemærkning til Ministeren, var dette Spørgsmaal: Er det tilladeligt, er det forsvarligt, at en dansk Gesandt udtaler sig til et tysk Blad i Egenskab af Gesandt, og naar han saa bagefter bliver krævet til Regnskab for, hvad han har sagt, og maa indrømme, at han ikke har sagt det, og at det er med Rette, at man har kritiseret de Udtalelser, der ere blevne tillagte ham, — at han saa kan nøjes med at demontere sine Udtalelser i et dansk Blad og kan slippe for denne ganske simple Forpligtelse, som man skulde synes, ethvert Menneske maatte have i et saadant Forhold, at demontere dem paa det Sted, hvor de ere fremkomne? Det er punctum saliens, det er Kærnepunktet, som jeg vilde have draget frem, og jeg kan ikke se nogen som helst Grund til, at Ministeren ikke i al Almindelighed maatte kunne be-